

Persvoorstelling 25/06/2018 – WOII-vliegtuigvondsten in de Noordzee

De voorbereidingen voor de aanleg van de onderzeese hoogspanningskabelverbinding tussen het Verenigd Koninkrijk en het Europese vasteland (de zogenaamde “Nemo Link”) leidden tot de ontdekking van enkele onbekende vliegtuig crash sites uit WOII op en in onze zeebodem. De identificatie van een Amerikaanse B-17 bommenwerper is het meest vergevorderd. Er blijven nog vier kandidaten over. De intense samenwerking tussen industrie, de diensten van de gouverneur van West-Vlaanderen (als ontvanger van het cultureel erfgoed onder water) en het Vlaams Instituut voor de Zee met respect voor de erfgoedwet is een primeur.

De ontdekking van een Amerikaanse B-17G Flying Fortress bommenwerper

Bodemonderzoek langsheen het geplande kabeltraject toonde een stuk van een aluminium vliegtuigvleugel en een zwaar onderdeel met een schoepenrad. Het vermoeden van een vliegtuigcrashsite was gewekt. Nemo Link legde de werkzaamheden stil en meldde de vondsten aan de gouverneur van West-Vlaanderen, zoals de wet over het cultureel erfgoed onder water voorschrijft. De gouverneur verleende toestemming om de objecten te bergen.

Een verwrongen stuk plaatwerk, dat zich ook op de site bevond, vermeldde specifieke onderdeelnummers. De nummers kwamen voor in de lijst van onderdelen van de Amerikaanse B-17 bommenwerpers. Dit waren 4-motorige zware bommenwerpers tijdens de Tweede Wereldoorlog met een crew van 9-10 personen en een bommenlast van 2 tot 5 ton. Dit toestel kwam massaal in actie bij de geallieerde bombardementen op de Duitse industrie en grote steden vanop Britse basissen. Onderzoek van historische documenten en contacten met de Amerikaanse autoriteiten herleidde de identificatie tot 4 potentiële kanshebbers. Bij elk van deze vliegtuigen zijn tot op vandaag één of meerdere bemanningsleden vermist. Verder onderzoek is nodig voor een definitieve identificatie.

Door de erfgoedwaarde van de ontdekking en uit respect voor de overledenen en de nabestaanden, van deze vliegtuigcrashsite is beslist het kabeltraject aan te passen.

Belang van de ontdekking

Nemo Link is het eerste project, sinds de inwerkingtreding van de wet betreffende de bescherming van cultureel erfgoed onder water van 4 april 2014, met een intense samenwerking tussen vertegenwoordigers van industriële activiteiten, het Vlaams Instituut voor de Zee en de gouverneur van West-Vlaanderen (als ontvanger van het cultureel erfgoed onder water). Elke ontdekking kreeg een plaats in het elektronisch register dat gepubliceerd is op www.vondsteninzee.be.

Verder zijn er enkele losse vondsten, die verband houden met vliegtuigen uit WOII. Het zijn voorlopig ‘losse vondsten’, want in de omgeving van deze vondsten zijn er geen andere onderdelen van het vliegtuig aangetroffen. Dit is heel vaak het geval bij vliegtuig crash sites. De toestellen werden vaak op grote hoogte in stukken geschoten, explodeerden of vielen uiteen bij het neerstorten in zee.

Het onderzoek op de losse vondsten wijst op de aanwezigheid van Amerikaanse, Britse en Duitse vliegtuigen:

- de loop van een Duits machinegeweer MG 131, die bestemd was voor vaste of flexibele opstelling in vliegtuigen en gebruikt door de Luftwaffe;
- een radiaalmotor van een Amerikaans vliegtuig type Wright R-1820 Cyclone, 9 cilinder, hoogstwaarschijnlijk afkomstig van een B-17 bommenwerper, een toestel dat massaal in actie kwam om vanuit geallieerde basissen in Engeland de Duitse industrie en grote steden te bombarderen.
- Aluminium plaatwerk (Petrol Tank Auxiliary) van een Brits Supermarine Spitfire jachtvliegtuig. Dit type toestel werd gedurende de gehele Tweede Wereldoorlog ingezet door de geallieerden, voornamelijk door de RAF. Er zijn in totaal 20.340 stuks gebouwd.
- Rechtervleugel van een Duitse Messerschmitt Me 410 Hornisse bommenwerper

Perscontacten:

Sven Van Haelst (hoofdonderzoeker VLIZ): svan.haelst@vliz.be; 0486/95 09 89

Carl Decaluwé (ontvanger cultureel erfgoed onder water); Carl.Decaluwe@west-vlaanderen.be, 0476/40.85.17